

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: Udrag fra Binde-brev om Morten-Gaas

Citation: Kingo, Thomas: "Samlede skrifter 1", i Kingo, Thomas: *Samlede skrifter 1*, udg. af Hans Brix ; Paul Diderichsen ; F.J. Billeskov Jansen , Munksgaard, 1939-74., s. 40.  
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kingo01val-shoot-idm140721242129232/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede skrifter 1

Tyranskelig vi handles med,  
 O Suck og Gaase-Vaade!  
 Saa settes vi imellem Knæ  
 Paa en stif-laaret Qvinde,  
 5 Hun knuger, som hun havde Træ  
 Og Tov paa Rock at spinde,  
 Vor Hals hun bøyer mod et Tru  
 Dend Gaase-Bødelinde,  
 Og skær vor Nacke saa i tu  
 10 Til Hierte-Blod mon rinde;  
 Men det er dog dend største Vegt  
 Til vor Udød og Plage,  
 15 At mange Qvindfolck er vor Slegt,  
 Og tar os dog af Dage,  
 Dog naar vi det betencke ret,  
 Hvad vel mon Aarsag være,  
 At dog den gamle Gaase-Æt  
 Maa slig en Skiebne bære,  
 20 Da kand jeg mindes, der jeg var  
 En skielig Gießling bleven,  
 Og mand ey meer i Sold mig bar,  
 Men blev med Qvißling dreven.  
 Blant andet, som der forefalt  
 Paa Veyen om at pladre,  
 25 Da blev af Moder min fortalt,  
 At hendes Moder Hiadre,  
 En Oldefader havde haft  
 Paa Sorø Kloster inde,  
 Hvor hand fick meere Viisdoms Kraft,  
 30 End Gaase-Vid kand minde.

Hand ved dend Philosophisk Gang I Græsset engang pilled, Hvor Klerker to en Dag saa lang Hin anden gick og drilled;	
De tog sig intet Sands oppaa, At hand forstoed Latine,	5
Thi lod de ham i Freden gaa, Begyndte saa at grine, Og sagde Gaasen med sin Slegt, Hun maa sig nu tillave	10
Paa Brade-Spid at blive stegt Og syncke ned i Mave,	15
Thi Morgen er det Skiølings Dag Som over dem er given For dend Oprørske slemme Sag Og for dend Skik og Kiven,	15
Som nogle yppede dend gang, Der Sancte Morten flyde, Til dennem hen for Fiendens Fang' Skiul hos dem der at nyde,	20
Det denne Gaase Slader-Pak Ham skiendelig forraade, Og fik derfor en Fandens Tak Og kom i stor Unaade,	
Thi over dem blev denne Dom Til Viborg Snapsting feldet, At hver gang, naar St. Morten kom, Og saae sin Dag formeldet,	25
Til Pris da skulde gives op, Ald Gaase Slegt og Stamme,	30

Til Baal og Brand med Skind og Krop,  
 De aldrig var saa Tamme,  
 Paa dend Mancer vi Kundskab fik  
 Hvor det sig monne komme,  
 5 Hvo der drak til med Dødsens Drik,  
 De Gaase-Børn saa fromme,  
 Men om hand der saa daarlig var,  
 For Gaase Ret blev stillet  
 10 Det Almis var at hand blev bar  
 Af Gaase Næb oppilled,  
 Hivad vilde hand i Gaase Sti  
 For Fienden sig at skiule  
 Hvi søgte hand ej Rap og Fri,  
 Hen til en Ræve-Hule,  
 15 For lærde Folk har vi ej Huus,  
 De er saa Munde sterke,  
 Og vi, naar vi har faåt en Rus,  
 Pas ikke deert paa Klercke,  
 Hand maatte Rejst en anden Sted  
 20 Dend Tiid hand gik og hveded,  
 Saa havde vi ej haft Fortred,  
 Og hannem saa Beskreged;  
 Men Gud skee Lov om hand fik Has  
 Paa Os, saasom hand vilde,  
 25 Hand skal ej Rose af sit Pas,  
 Og af det Gaase Gilde,  
 Hver Mand, der haver Mortens Navn,  
 Ham lidet har at tacke,  
 Fordi at hand løb Fastelavn  
 30 Med Gies at vilde Snakke,

Hans ærlig Navner derfor maa	
For hannem nu undgielde,	
At hand løb ind i Tyttis Vraa,	
Og slap i Gaase Felde,	
Naar derfor gode Mortens Dag	5
Af Østerskier oprinder,	
Hver Morten vare da sin Sag,	)(6 <sup>v</sup>
Mand ham ej Svine-binder.	
Er det talt Morten * * * * nær,	
O [nei] slet ingenlunde,	10
En Trøye af et andet Lær,	
Vi til ham skiere kunde,	
Vi ham ej vilde Svine-Liig	
Med Mølle-Hiulet brende,	
Og hannem saa med Raab og Skrig	15
Ad Skoven bunden sende,	
Nej nej, vi vil et fint Forbud	
Paa hannem hermed giøre,	
At hand udaf Draxholm ey ud	
Sin Høyre Fod maa føre,	20
Før hand for os faar rettet an	
Saa skjønt et Gaase-Gilde,	
Som siden regnes kand fra [Dan]	
Er seet ved Vindekilde	
Dog Gaase-Viin og Gaase-Mad	25
Vi hannem vil forbyde,	
Men Rinsken Saft, og Steeg paa Fad	
Som ferdig er at yde,	
Med meere som der følger paa,	
Det vi ham ey vil minde,	30

10 [nei] *Udg.* vi A 23 [Dan] *Udg.* den A